

full DOMINICAL

CARTA DOMINICAL

† SALVADOR CRISTAU I COLL
Administrador diocesà de Terrassa

Benaurats els pobres

Avui celebrem la cinquena «Jornada mundial dels pobres». Pot ser algú es preguntarà: una nova jornada?, una nova col·lecta?, no és Càritas que s'encarrega dels pobres?

Però aquesta jornada, que el Papa Francesc va instituir fa cinc anys, no pretén ocupar el lloc d'altres jornades i institucions que treballen el tema de la pobresa. Aquesta va ser una iniciativa del Sant Pare per tal de dedicar, al menys un dia a l'any, a reflexionar sobre la presència dels pobres a l'Església i també a la nostra vida.

En el seu missatge amb motiu de la jornada d'enguany el Papa afirma: «Els pobres els teniu sempre amb vosaltres»

(Mc 14,7). I afegeix: «Jesús va pronunciar aquestes paraules en el context d'un dinar a Betània, a casa d'un tal Simó, anomenat "el leproós", uns dies abans de la Pasqua. Segons narra l'evangelista, una dona va entrar amb un vas d'alabastre ple d'un perfum molt valuós i el va vessar sobre el cap de Jesús. Aquest gest va suscitar una gran sorpresa i va donar lloc a interpretacions diverses entre els presents.»

Jesús sabia que la seva mort era propera i va veure en aquest gest l'anticipació de la unció del seu cos sense vida abans de ser posat al sepulcre. «Deixeu-la —va dir—. Per què la molesteu? Ha fet una obra bona amb mi» (Mc 14,6). Jesús ens recorda que el primer pobre és Ell, el més pobre

entre els pobres, perquè els representa tots. Aquella dona, amb la seva sensibilitat femenina, va demostrar que era l'única que va comprendre l'estat d'ànim del Senyor.

Jesús no sols està de part dels pobres, sinó que comparteix amb ells la mateixa sort. Aquesta és una important lliçó també per als deixebles de tots els temps. Les seves paraules ens recorden que la seva presència enmig nostre és constant i perdurable, però que això no ens ha de portar a acostumar-nos sinó a involucrar-nos en compartir la vida i que això no admet excuses.

L'almoïna és ocasional, mentre que el fet de compartir és perdurable. La primera corre el risc de gratificar a qui ho fa i humiliar a qui ho rep; el segon reforça la solidaritat i estableix les bases necessàries per assolir la justícia. En definitiva, els creients, quan volem veure i palpar Jesús en persona, sabem on adreçar-nos, els pobres són sagrament de Crist, representen la seva persona i ens remeten a ell.

En els nostres temps s'està imposant en molts la idea que els pobres són els responsables de la seva situació, i constitueixen una càrrega intolerable per a un sistema econòmic que posa al centre els interessos d'algunes categories privilegiades.

Avui, doncs, se'ns convida a reflexionar sobre la presència dels pobres, i per tant de Crist, en el món i també molt a prop nostre. I més enllà d'allò que els estats i les institucions de caritat hi poden fer, ens haurem de plantejar com hem d'acollir els nostres germans més pobres, també a les nostres comunitats cristianes i celebracions.

ENTREVISTA

75 anys de treball

GREGO BELMONTE

Enguany se celebra el 75è aniversari de la fundació de l'HOAC (actualment GOAC), una eina important en el moviment de la Pastoral Obrera «en la millora de la vida i dels drets conquerits de la classe treballadora». «Des de la formació i el compromís de les persones de l'HOAC-GOAC som Església enmig del món obrer i hem portat la Bona Notícia de l'Evangeli com a proposta de nova societat», afirma Grego Belmonte, responsable de representació de les diòcesis de Barcelona-Sant Feliu de Llobregat de la Germanor Obrera d'Acció Catòlica.

Què conserva la GOAC de la feina iniciada fa 75 anys per en Guillem Rovirosa?

El mateix encàrrec que fa 75 anys: ser Església enmig del món obrer. Un encàrrec constantment revisat, des de la llum de l'Evangeli, per entendre el moment social, polític i econòmic que vivim. L'espiritualitat i la recerca de la veritat d'en Guillem Rovirosa és una crida que ens continua acompanyant.

Com respon avui el món obrer a la proposta de l'Evangeli?

Des del seu naixement, l'HOAC vol presentar una Església que es preocupa pel patiment de les treballadores i dels treballadors, que pateixen tanta precarietat, pobresa i deshumanització. Des de l'encarnació de la seva militància en els barris obrers, acompanyem processos de conscienciació, formació i participació, tal com diu l'Evangeli: «Aixeca't, pren la teva llitera i camina.»

Com es viu a la GOAC la sinodalitat que proposa el papa Francesc?

L'HOAC-GOAC som un moviment que s'organitza de forma assembleària, i volem ser i participar dins l'Església en peu d'igualtat. Impulsem esperances des del paper d'igualtat de les dones en l'Església i, des del nostre ser Pastoral Obrera, veiem amb il·lusió i esperança el procés sinodal que s'obre actualment.

Òscar Bardaji i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ

Ja fa cinquanta anys!

Són cinc religiosos que fa cinquanta anys començaren el seu noviciat. En aquell moment, tots tenien uns vint anys, ara ja en tenen més de setanta. S'han reunit per celebrar-ho, per pregar junts i per compartir les històries personals que s'iniciaren amb la decisió de seguir Jesús en la vida religiosa. Els camins recorreguts han estat molt diversos, i les experiències viscudes, múltiples. El denominador comú? Servir els altres per amor a Déu i al pròxim. Tots els religiosos van celebrar plegats l'Eucaristia amb el qui fou el seu mestre de novicis, que els acompanyà en els inicis del recorregut amb les seves paraules i el seu testimoni. Record d'altres eucaristies, de sàvies paraules que els endinsaren en el seguiment de Jesús, de saber descobrir el seu pas per les seves vides i per les dels altres. «Beneïu el Senyor, tots vosaltres, / servents del Senyor, / que us esteu de nit a casa seva» (Sl 134,1).

En una llarga posada en comú que ocupà dos dies, exposaren els seus itineraris personals des que, fets els vots, deixaren el noviciat. Relats de vida, d'encerts i frustracions, de vida viscuda i de vida donada... Algunes

de les seves frases conclusives recollien amb força l'itinerari vital i com ressonava en els seus cors: «Em considero indigne, incapaç d'agrair les gràcies rebudes durant tots aquests anys». «Després d'escoltar els vostres testimonis, dono gràcies a Déu i a l'orde per haver fet de les nostres vides un testimoni per als altres». «Agraeixo les oportunitats que m'han estat donades per viure realitats i situacions molt interessants que han demanat compromís. Gràcies a vosaltres, a l'orde i a Déu». «Gràcies per les experiències viscudes, per la diversitat de missions i per les persones que m'han fet conèixer. En dono gràcies a Déu!»

Sens dubte van ser uns dies magnífics per compartir vides i vivències, records i projectes, silencis i pregàries, amb calma i tranquil·litat, amb sentit agraït de pertinença a una institució de l'Església que vol servir les persones, curar ferides i caminar amb els febles. «Déu meu, penetra els meus secrets i coneix el meu cor, / examina'm per conèixer què desitjo. / Mira que no vagi per camins d'idolatria / guia'm per camins eterns» (Sl 139,23-24).

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

Pobres con los pobres

HNA. M. DE LOS ÁNGELES MAESO ESCUDERO

Franciscana de los Sagrados Corazones

Quiso san Francisco de Asís contraer nupcias con la *Dama Pobreza*. ¿Cómo puede ser esto? Inspirándose en los sentimientos de los trovadores hacia su dama, quiso ser el caballero servidor de *Dama Pobreza*, la dama abandonada a la que el Altísimo Hijo de Dios amó y desposó.

«Ya sabéis lo generoso que fue nuestro Señor Jesucristo: siendo rico, se hizo pobre por vosotros, para enriqueceros con su pobreza» (2Cor 8, 9); así, san Francisco «sembró paz por todas partes y caminó cerca de los pobres, de los abandonados, de los enfermos, de los descartados, de los últimos» (FT 2).

Durante siglos, siguiendo las huellas de Cristo, los religiosos y religiosas aman la pobreza y atienden a los necesitados. Es el ser de los cris-

tianos. «Desde el primer bautizado, todos somos Iglesia y todos debemos ir por el camino de Jesús, que recorrió un camino de despojamiento. Él mismo. Se hizo siervo, servidor; quiso ser humillado hasta la Cruz», dijo el Papa en Asís (04.10.2013).

Seguir a Jesús quiere decir ponerle en primer lugar, renunciar a nosotros mismos, y servir a los demás. Unidos en el camino de ser servidoras apacibles, pacíficos y moderados, mansos y humildes; alejados de la vanidad, la prepotencia y el orgullo.

Que María, sencilla y humilde, nos ayude en la solidaridad y en el compartir, que nos acompañe en el ser pobres con los pobres, a dar la mano al necesitado, a descubrir y acoger los dones que ellos nos ofrecen.

Lectures de la missa diària i santoral

15. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.)

[1Ma 1,11-16.43-45.57-60.65-67 / Sl 118 / Lc 18,35-43]. Sant Albert el Gran (†1280), bisbe de Ratisbona i doctor de l'Església (dominicà), patró dels naturalistes. Sant Eugeni, bisbe de Toledo; sant Leopold (s. XII), noble, patró d'Àustria.

16. ■ Dimarts [2Ma 6,18-31 / Sl 3 / Lc 19,1-10].

Santa Margarida d'Escòcia (†1093), reina, nascuda a Hongria; santa Gertrudis (1256-1303), vg. cistercenca a Helfta. Sant Edmon, bisbe. Sants Roc (Roque) González, Alons Rodríguez i Joan del Castillo, jesuïtes mrs.

17. □ Dimecres [2Ma 7,1,20-31 / Sl 16 / Lc 19,11-28].

Santa Isabel d'Hongria (1207-1231), princesa viuda, serventa dels malalts. Sant Gregori Taumaturg, bisbe de Neocesarea (s. III); sant Iscle o Aciscle i santa Victòria, germans mrs. a Còrdova (303).

18. ■ Dijous (□ A Barcelona) [1Ma 2,15-29 / Sl 49 / Lc 19,41-44].

Dedicació de la Catedral. Sant Romà, mr.; sant Aureli, mr.; Santa Rosa Filipina, primera missionera del Sagrat Cor.

19. ■ Divendres [1Ma 4,36-37.52-59 / Sl: 1Cr 29 / Lc 19,45-48].

Sant Crispí, bisbe d'Ècija; sant Faust o Fost, diaca i mr.; sant Abdies, profeta (s. V aC).

20. ■ Dissabte [1Ma 6,1-13 / Sl 9 / Lc 20,27-40].

Sants Octavi i Adventor, soldats mrs.; sant Benigne, bisbe i mr. (s. II); santa Silva, vg. i mr.

21. □ † Diumenge vinent, Solemnitat de nostre Senyor Jesucrist, Rei de tot el Món (lit. hores: 2a setm.)

[Dn 7,13-14 / Sl 92 / Ap 1,5-8 / Jn 18,33b-37]. Presentació de santa Maria, vg., al temple. Sant Gelasi I, papa (africà, 492-496); sants Honori, Eutiqui i Esteve, mrs.

DIUMENGE XXXIII DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura de la profecia de Daniel (Dn 12,1-3)

En aquell temps es presentarà Miquel, comandant dels exèrcits celestials, que vetlla pels fills del teu poble; hi haurà un temps de desgràcies com no se n'havien vist des que existeixen les nacions fins aquell moment.

Però en aquell moment serà salvat el teu poble, tots els qui estaran inscrits en el llibre. La multitud dels qui dormen a la pols de la terra es desvetllarà, uns per a la vida eterna, altres per a la vergonya d'una reprovació eterna.

Els justos resplendiran com la llum del firmament, els qui hauran conduït el poble pel bon camí brillaran com els estels per sempre més.

Salm responsorial (15)

R. *Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi.*

Senyor, heretat meua i calze meu, / vós m'heu triat la possessió. / Sempre tinc present el Senyor; / amb ell a la dreta, mai no cauré. R.

El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, / fins el meu cor reposa confiat: / no abandonareu la meua vida enmig dels morts, / ni deixareu caure a la fossa el qui us estima. R.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida: / joia i festa a desdir a la vostra presència; / al vostre costat delícies per sempre. R.

Lectura de la carta als cristians hebreus (He 10,11-14,18)

Tots els sacerdots oficien diàriament i ofereixen sovint unes víctimes semblants, que mai no poden treure els pecats.

Però Jesucrist, després d'oferir-se una sola vegada com a víctima pels pecats, s'ha assegut per sempre a la dreta de Déu, esperant que Déu faci dels seus enemics l'escambell dels seus peus. Amb una sola oblació, ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats. Un cop Déu ha perdonat els pecats, ja no cal presentar cap més ofrena per obtenir-ne el perdó.

✠ Lectura de l'Evangelí segons sant Marc (Mc 13,24-32)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Aquells dies, després d'aquelles desgràcies, el sol s'enfosquirà, la lluna no farà claror, les estrelles aniran caient del cel i els estols que dominen allà dalt trontollaran. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre els núvols amb gran poder i amb gran majestat. Mentrestant enviarà els àngels per reunir els seus elegits, que vindran de tots quatre vents, des dels extrems més llunyans de la terra i del cel. Mireu la figuera i apreneu-ne la lliçó: quan les seves branques es tornen tendres i neixen les fulles, sabeu que l'estiu s'acosta. Igualment, quan vosaltres veureu tot això, sapigueu que ell s'acosta, que ja és a les portes. Us dic amb tota veritat que no passarà aquesta generació sense que s'hagi complert tot això. El cel i la terra passaran, però les meves paraules no passaran. Ara, del dia i de l'hora, ningú no en sap res, ni tan sols els àngels ni el fill; només ho sap el Pare.»

Lectura de la profecia de Daniel (Dan 12,1-3)

Por aquel tiempo se levantará Miguel, el gran príncipe que se ocupa de los hijos de tu pueblo; serán tiempos difíciles como no los ha habido desde que hubo naciones hasta ahora.

Entonces se salvará tu pueblo: todos los que se encuentran inscritos en el libro. Muchos de los que duermen en el polvo de la tierra despertarán: unos para vida eterna, otros para vergüenza e ignominia perpetua.

Los sabios brillarán como el fulgor del firmamento, y los que enseñaron a muchos la justicia, como las estrellas, por toda la eternidad.

Salmo responsorial (15)

R. *Protégeme, Dios mío, que me refugio en ti.*

El Señor es el lote de mi heredad y mi copa, / mi suerte está en tu mano. / Tengo siempre presente al Señor, / con él a mi derecha no vacilaré. R.

Por eso se me alegra el corazón, / se gozan mis entrañas, / y mi carne descansa esperanzada. / Porque no me abandonarás en la región de los muertos / ni dejarás a tu fiel ver la corrupción. R.

Me enseñarás el sendero de la vida, / me saciarás de gozo en tu presencia, / de alegría perpetua a tu derecha. R.

Lectura de la carta a los Hebreos (Heb 10,11-14,18)

Todo sacerdote ejerce su ministerio diariamente ofreciendo muchas veces los mismos sacrificios, porque de ningún modo pueden borrar los pecados. Pero Cristo, después de haber ofrecido por los pecados un único sacrificio, está sentado para siempre jamás a la derecha de Dios y espera el tiempo que falta hasta que sus enemigos sean puestos como estrado de sus pies. Con una sola ofrenda ha perfeccionado definitivamente a los que van siendo santificados. Ahora bien, donde hay perdón, no hay ya ofrenda por los pecados.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 13,24-32)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «En aquellos días, después de la gran angustia, el sol se oscurecerá, la luna no dará su resplandor, las estrellas caerán del cielo, los astros se tambalearán.

Entonces verán venir al Hijo del hombre sobre las nubes con gran poder y gloria; enviará a los ángeles y reunirá a sus elegidos de los cuatro vientos, desde el extremo de la tierra hasta el extremo del cielo.

Aprended de esta parábola de la higuera: Cuando las ramas se ponen tiernas y brotan las yemas, deducís que el verano está cerca; pues cuando veáis vosotros que esto sucede, sabed que él está cerca, a la puerta.

En verdad os digo que no pasará esta generación sin que todo suceda. El cielo y la tierra pasarán, pero mis palabras no pasarán. En cuanto al día y la hora, nadie lo conoce, ni los ángeles del cielo ni el Hijo, solo el Padre.»

«Reunirà els seus elegits, que vindran de tots quatre vents»

JORDI LATORRE, SDB

Director de l'ISCR Don Bosco

Avui, gairebé a la fi de l'any cristià, la paraula de Déu ens convida a mirar la història humana amb els ulls de Déu.

Déu, el creador i sostenidor de tot el que existeix, és etern: anterior a l'univers i posterior a ell. En canvi, tota la resta és limitat en el temps i en l'espai: ocupa un lloc, té un principi i té també, irremeiablement, un final.

Les lectures d'avui ens recorden que tant la humanitat, en el seu conjunt, com cada un de nosaltres, en la nostra individualitat, tenim un final. Ara bé, aquest final, vist des dels ulls de Déu, no suposa l'anihilament de les persones, sinó l'inici d'una nova etapa, que serà, aquesta sí, definitiva. És a dir, la mort no és el final de l'existència personal, cridada a perdurar, sinó el final d'una existència terrenal, per tal d'obrir-se a una altra existència transcendent.

Així, Daniel anuncia una salvació última per al poble fidel a Déu. Una salvació fruit d'un garbell: els justos despertaran per a la vida eterna... els injustos per a la ignomínia perpètua. I a la fi, els qui van practicar la justícia brillaran com les estrelles per tota l'eternitat. El profeta pronuncia les seves paraules amb la intenció de moure'ns a reflexionar: Déu, en mirar-me, em contempla entre els justos o entre els injustos? Què he anat sembrant al meu voltant, al llarg de la meua vida?

A l'Evangelí, Jesús, amb un llenguatge ple d'imatges catastrofistes, ens crida també a la reflexió. El seu missatge és clar: el cosmos, la història, la nostra vida tindran un final, encara que ningú pugui preveure ni el dia ni l'hora. Llavors, per què no fer com l'agricultor que observant el desenvolupament de les plantes endevina el pas de les estacions i dels anys? Potser nosaltres, observant la nostra vida i la de la nostra societat, hem perdut la capacitat de veure el pas de Déu per ella?

Déu vindrà a posar punt final a la nostra història col·lectiva i personal. De fet cada generació veu el seu propi final a l'ésser substituïda per la següent generació. Però quan arriba aquest moment com ens trobarà?, fidels a la seva paraula, al seu Evangelí de salvació, o bé entretinguts en les nostres coses inconsistentes i peribles?

El cel i la terra passaran, però les paraules de Jesús no passaran. Que la fi del nostre camí terrenal ens trobi entre els fidels a Jesucrist, el Fill de l'home, i el nostre consol i la nostra esperança es mantinguin fermes en la seva promesa de salvació eterna.

VIDA DIOCESANA

Activitats de l'Administrador diocesà

Del dilluns 15 al divendres 19 de novembre. Reunió de la Conferència Episcopal Espanyola a Madrid.

Dissabte 20 de novembre, a les 10 h. Trobada de formació de diaques permanents. / **A les 20 h,** confirmacions a Santa Maria de Caldes de Montbui.

Diuenge 21 de novembre, a les 12.30 h. Confirmacions a la Sagrada Família de Terrassa.

assistiren diversos preveres i un bon nombre de diaques de les diòcesis de la Província Eclesiàstica de Barcelona. Mn. Membrado ha estat nomenat diaca adscrit a les parròquies de la Santa Creu i la Sagrada Família de Sabadell.

Mons. Cristau beneeix un nou columbari a Valldoreix. El dimarts 2 de novembre, commemoració dels fidels difunts, Mons. Cristau va presidir la Missa a la parròquia de Sant Cebrià de Valldoreix i, en acabar, va beneir el nou columbari instal·lat en el cementiri parroquial.

Acte institucional a Sabadell amb motiu de la Covid-19. El 2 de novembre, dins la Missa pels fidels difunts, a

la parròquia de Sant Feliu de Sabadell, va tenir lloc un acte de record i de pregària per tots els difunts de la ciutat en aquests dos anys de pandèmia. Hi varen participar la Sra. Marta Ferrer, alcaldessa, acompanyada de la regidora d'urbanisme i els portaveus de diferents partits polítics.

Reunió de delegats episcopals. El dimecres 3 de novembre, Mons. Cristau presidí la reunió amb els delegats episcopals. Es varen presentar les accions del Pla Pastoral Diocesà per a aquest curs i el treball diocesà en la

fase preparatòria del Sínode de Bisbes. Cada delegat informà del treball de la seva delegació.

Agenda

Grup de reflexió de Càritas. A càrrec del P. Llorenç Sagalés, O. Cist. Dimecres 17 de novembre, de 16 a 17 h, a través del web: www.caritasdtr.org

Conferència. «Presentació de la tesi doctoral sobre el Dr. Fèlix Sardà i Salvany, fundador de l'Acadèmia», a càrrec de Santi Vila Vicente, exconseller de la Generalitat de Catalunya. Dijous 11 de novembre, a les 19.30 h. Lloc: Acadèmia Catòlica de Sabadell.

Cadena de Pregària per les Vocacions. Com cada any, els bisbats amb seu a Catalunya, durant el mes de novembre, duen a terme una Cadena de Pregària per les Vocacions. A la nostra diòcesi de Terrassa ens corresponen els dies 10, 20 i 30. Així, doncs, el dissabte vinent dia 20 es convida a fer una estona de pregària per les vocacions i mantenir la cadena de pregària. Per a inscriure's cal comunicar-ho a la pròpia parròquia.

XIII Jornades de Formació per a Catequistes. Del 19 al 21 de novembre a Montserrat, organitzades pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC).

Notícies

Ordenació diaconal a Sabadell. El dia 1 de novembre, solemnitat de Tots Sants, a la parròquia de la Santa Creu de Sabadell, Mons. Salvador Cristau ordenà de diaca al servei de la diòcesi el Sr. Francesc Membrado Corts. Hi

CARTA DOMINICAL

† SALVADOR CRISTAU COLL

Administrador diocesano de Terrassa

Bienaventurados los pobres

Hoy celebramos la quinta «Jornada mundial de los pobres». Tal vez alguien se preguntará: ¿una nueva jornada?, ¿una nueva colecta?, ¿tal vez no es Cáritas quien se encarga de los pobres?

Pero esta jornada, que el Papa Francisco instituyó hace cinco años, no pretende ocupar el lugar de otras jornadas e instituciones que trabajan el tema de la pobreza. Esta fue una iniciativa del Papa con el fin de tener, al menos un día al año, para reflexionar sobre la presencia de los pobres en la Iglesia y también en nuestra vida.

En su mensaje con motivo de dicha jornada de este año el Papa afirma: «A los pobres los tenéis siempre con vosotros» (Mc 14,7). Y añade: «Jesús pronunció estas palabras en el contexto de una comida en Betania, en casa de un tal Simón, lla-

mado «el leproso», unos días antes de la Pascua. Según narra el evangelista, una mujer entró con un frasco de alabastro lleno de un perfume de un gran valor y lo derramó sobre la cabeza de Jesús. Este gesto suscitó una gran sorpresa y dio lugar a diversas interpretaciones entre los presentes.»

Jesús sabía que su muerte estaba cerca y vio en este gesto la anticipación de la unción de su cuerpo sin vida antes de ser colocado en el sepulcro. «Dejadla, ¿por qué la molestáis? Una obra buena ha hecho conmigo» (Mc 14,6). Jesús nos recuerda que el primer pobre es Él, el más pobre entre los pobres, porque los representa a todos. Aquella mujer, con su sensibilidad femenina, demostró que era la única que comprendió el estado de ánimo del Señor.

Jesús no sólo está de parte de los pobres, sino que comparte con ellos la misma suerte. Esta es una lección importante también para los discípulos de todos los tiempos. Sus palabras nos indican que su presencia entre nosotros es constante, duradera, pero que ello no debe llevarnos a acostumbrarnos sino a involucrarnos en un compartir la vida que no admite excusas.

La limosna es ocasional, mientras que el compartir es duradero. La primera corre el riesgo de gratificar a quien la hace y humillar a quien la recibe; el segundo refuerza la solidaridad y establece las bases necesarias para alcanzar la justicia. En definitiva, los creyentes cuando queremos ver y palpar a Jesús en persona, sabemos a dónde dirigirnos, los pobres

son sacramento de Cristo, representan su persona y nos remiten a Él.

En nuestros tiempos se está imponiendo en muchos la idea de que los pobres son los responsables de su situación, y constituyen una carga intolerable para un sistema económico que coloca en el centro los intereses de algunas categorías privilegiadas.

Hoy, pues, se nos invita a reflexionar sobre la presencia de los pobres, y por tanto de Cristo, en el mundo y también muy cerca nuestro. Y más allá de aquello que los estados y las instituciones de caridad pueden hacer, deberemos plantearnos cómo hemos de acoger a nuestros hermanos más pobres, también en nuestras comunidades y en nuestras celebraciones.